Pohjoismaiden
neuvosto

Pohjoismaiden neuvoston työjärjestys

Pohjoismaiden neuvoston työjärjestys

ISBN 978-92-893-4783-9 (PRINT)

ISBN 978-92-893-4784-6 (PDF)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2016-786>

ANP 2016:786

© Pohjoismaiden neuvosto 2017

Ulkoasu: Mette Agger Tang

Paino: Rosendahls

Painos: 300

5041 0457
Ecolabelled Printed Matter

Printed in Denmark

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimpia alueellisia yhteistyömuotoja. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlandi.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden neuvosto

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Puhelin +45 3396 0200

www.norden.org

Pohjoismaiden neuvoston työjärjestys

Pohjoismaiden neuvoston työjärjestys vuodelta 1971 korvattiin uudella työjärjestyksellä, jonka yleisistunto hyväksyi Helsingin sopimuksen 59. artiklan mukaisesti Pohjoismaiden neuvoston istunnossa 13. marraskuuta 1996. Uusi työjärjestys astui voimaan 1. helmikuuta 1997.

Pohjoismaiden neuvoston tarkistettu työjärjestys hyväksyttiin Pohjoismaiden neuvoston 53. istunnossa 30. lokakuuta 2001 sekä Pohjoismaiden neuvoston 57. istunnossa 27. lokakuuta 2005. Tarkistetut työjärjestykset astuivat voimaan välittömästi hyväksymisen jälkeen.

Istunnossa 29. lokakuuta 2008 päätettiin §:n 73 muuttamisesta, ja muutos astui voimaan 1. tammikuuta 2009.

Pohjoismaiden neuvoston työjärjestys vuodelta 2001 korvattiin uudella työjärjestyksellä, jonka yleisistunto hyväksyi Helsingin sopimuksen 59. artiklan mukaisesti Pohjoismaiden neuvoston istunnossa 2. marraskuuta 2011. Uusi työjärjestys astui voimaan 1. tammikuuta 2012.

Pohjoismaiden neuvoston työjärjestys vuodelta 2012 korvattiin uudella työjärjestyksellä, jonka yleisistunto hyväksyi Helsingin sopimuksen 59. artiklan mukaisesti Pohjoismaiden neuvoston istunnossa 3. marraskuuta 2016. Uusi työjärjestys astui voimaan 1. tammikuuta 2017.

SISÄLLYS

6	Neuvoston organisaatio ja istunnot
8	Yleiskokous
10	Puheenjohtajisto
12	Valiokunnat
14	Tarkastuskomitea
15	Asioiden valmistelu ennen päätöksentekoa
17	Yleiskokouksen keskustelut ja päätökset
19	Vaalit
22	Muita määräyksiä

1. luku

Neuvoston organisaatio ja istunnot

§ 1 Neuvoston elimet

Neuvoston elimiä ovat Helsingin sopimuksen mukaan yleiskokous, puheenjohtajisto ja valiokunnat. Yleiskokous valitsee myös tarkastuskomitean ja vaalikomitean.

§ 2 Istunnot

Vuosittain pidetään vähintään yksi varsinainen istunto. Sen aikana päätetään seuraavan varsinaisen istunnon ajankohdasta ja paikasta. Puheenjohtajisto voi muuttaa päätöstä, mikäli siihen on erityinen syy.

Muita istuntoja tai teemaistuntoja pidetään puheenjohtajiston päätöksestä tai kun vähintään kaksi hallitusta tai 25 valittua jäsentä pyytää sitä. Puheenjohtajisto päättää ajankohdasta ja paikasta.

§ 3 Yleiskokous

Yleiskokous on neuvoston ylin päättävä elin. Kokoonpano on säädetty Helsingin sopimuksessa, jonka mukaan yleiskokous voi myös hyväksyä suosituksia, tehdä muita päätöksiä ja antaa lausuntoja yhden tai useamman Pohjoismaan hallitukselle tai ministeri-neuvostolle.

§ 4 Puheenjohtajisto

Puheenjohtajisto on neuvoston ylin päättävä elin, kun yleiskokous ei ole koolla, ja sillä on tällöin samat valtuudet kuin yleiskokouksella. Puheenjohtajisto johtaa neuvoston toimintaa ja varmistaa, että se nivoutuu yhteen parlamenttien ja kansainvälisten järjestöjen toiminnan kanssa.

§ 5 Valiokunnat

Neuvostolla on neljä valiokuntaa: Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta, Kestävä Pohjola -valiokunta, Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta sekä Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta. Ne valmistelevat oman alansa asioita ennen niiden lopullista käsittelyä.

§ 6 Tarkastuskomitea

Tarkastuskomitea harjoittaa yhteispohjoismaisin varoin rahoitet-tavan toiminnan parlamentaarista valvontaa sekä muuta yleis-kokouksen päättämää valvontaa.

§ 7 Vaalikomitea

Vaalikomitea valmistelee yleiskokouksen toimittamat vaalit ja tekee niihin liittyviä ehdotuksia.

§ 8 Valtuuskunnat

Helsingin sopimuksessa säädetään valtuuskunnista ja niiden kokoonpanosta.

§ 9 Puolueyhymät

Valitut jäsenet voivat muodostaa puolueyhymä. Puolueyhymässä on oltava vähintään neljä jäsentä kahdesta maasta.

2. luku

Yleiskokous

§ 10 Jäsenet

Yleiskokous vahvistaa istunnon alussa luettelon osallistuvista jäsenistä ja varajäsenistä. Yleiskokous vahvistaa luettelon muutokset. Niitä ei saa tehdä käynnissä olevan keskustelun tai muun asian käsittelyn aikana.

§ 11 Paikat istuntosalissa

Valitut jäsenet ja hallitusten edustajat asettuvat istuntosalissa kumpikin omana ryhmänään puheenjohtajiston heille määräämille paikoille.

§ 12 Presidentti ja varapresidentti

Varsinaisessa istunnossa valitaan seuraavaksi kalenterivuodeksi presidentti ja varapresidentti, jotka ovat valittuja jäseniä maasta, jossa seuraava varsinainen istunto pidetään.

§ 13 Tarkkailijat

Norjan, Ruotsin ja Suomen saamelaiskäräjillä on Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston kautta tarkkailijan asema ja puheoikeus yleiskeskustelussa ja muulloin puheenjohtajiston päätöksestä.

§ 14 Vieraat

Nuorten Pohjoismaiden neuvosto (UNR) kutsutaan Pohjoismaiden neuvoston istuntoihin, ja sillä on puheoikeus yleiskeskustelussa ja muulloin puheenjohtajiston päätöksestä.

Puheenjohtajisto voi kutsua istuntoon kansan valitsemien elinten edustajia sekä muita henkilöitä. Puheenjohtajisto päättää tällöin puheoikeudesta.

§ 15 Kokouksen johtaminen

Kokousta johtaa presidentti tai joku muu puheenjohtajiston jäsen. Henkilö, joka on osallistunut asiaa koskevaan keskusteluun, ei saa johtaa puhetta kyseisessä asiassa.

§ 16 Julkisuus

Kokoukset ovat julkisia, ellei yleiskokous erityisistä syistä päättä toisin.

§ 17 Päiväjärjestys

Yleiskokous vahvistaa istunnon alussa puheenjohtajiston ehdotuksesta päiväjärjestyksen, josta käyvät ilmi istunnossa käsiteltävät asiat ja yleiskokouksen kokoontumisajat. Muutoksista voidaan myöhemmin päättää kahden kolmasosan enemmistöllä.

§ 18 Päätösvaltaisuus

Yleiskokous on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään 44 valittua jäsentä tai heidän tilalleen tullutta varajäsentä. Asiassa, jossa Helsingin sopimuksen mukaan vain tietyt maat osallistuvat päätöksentekoon, päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään puolet kyseisten maiden edustajista.

§ 19 Valmistelupakko

Jokainen asia on valmisteltava joko puheenjohtajistossa, valiokunnassa tai tarkastuskomiteassa ennen yleiskokouksen lopullista käsittelyä. Vaalikomitea valmistelee vaalit.

§ 20 Pöytäkirjat

Jokaisessa istunnossa pidetään pöytäkirjaa, josta käyvät ilmi asiat, lausunnot ja tehdyt päätökset sekä niihin liittyvät ehdotukset, vaatimukset, päätöksentekojärjestys, äänestysten tulokset ja puheenvuoroja käyttäneiden henkilöiden nimet. Varsinaisessa istunnossa ja puheenjohtajiston päätöksellä myös muissa kuin varsinaisissa istunnoissa pidetään täydellistä kirjallista pöytäkirjaa.

Muissa istunnoissa pöytäkirjaa voidaan pitää kirjallisessa muodossa tai ääni- tai kuvatallenteena.

§ 21 Täydentävät säännöt

Yleiskokous vahvistaa istunnon alussa puheenjohtajiston ehdotuksesta istuntoa koskevat täydentävät säännöt. Niitä voidaan muuttaa myöhemmin kahden kolmasosan enemmistöllä, kun puheenjohtajistoa on kuultu.

3. luku

Puheenjohtajisto

§ 22 Kokoonpano

Puheenjohtajistoon kuuluvat presidentti, varapresidentti ja enintään 15 valittua jäsentä. Kaikkien maiden ja puolueyhymien on oltava edustettuina.

§ 23 Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti

Kokouksissa, joissa käsitellään joko Ahvenanmaata, Färsaaria tai Grönlantia koskevia asioita, alueelta valittu jäsen saa olla läsnä, käyttää puheenvuoroja ja tehdä ehdotuksia.

§ 24 Osallistumisoikeus

Nuorten Pohjoismaiden neuvostolla (UNR) on oikeus osallistua puheenjohtajiston kokouksiin. UNR:n edustaja saa osallistua puheenjohtajiston keskusteluihin mutta ei päätöksentekoon.

§ 25 Kutsu istuntoon ja istunnon päiväjärjestys

Puheenjohtajisto laatii kutsun istuntoon viimeistään kuukausi ennen istunnon alkua ja ilmoittaa, mitä asioita siinä ehdotetaan käsiteltäväksi. Istunnon alussa puheenjohtajisto tekee ehdotuksen päiväjärjestykseksi, jossa kiinnitetään erityistä huomiota ajankohtaisiin asioihin. Jokainen jäsen voi ehdottaa puheenjohtajistolle päiväjärjestykseen otettavia asioita.

§ 26 Työnjako ja kokouksen suunnittelu

Puheenjohtajisto päättää asioiden valmistelusta eri elimissä ja huolehtii tarkoituksenmukaisesta suunnittelusta.

Puheenjohtajisto päättää neuvoston elinten vuosittaisesta kokoussuunnitelmasta.

§ 27 Erityistehtävät

Puheenjohtajisto käsittelee §:ssä 4 mainittujen asioiden lisäksi yleisiä poliittisia ja hallinnollisia asioita, mukaan lukien neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti, ja valmistelee ulko- ja turvallisuuspoliittisia asioita.

§ 28 Päätökset

Puheenjohtajisto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä on paikalla. Asiassa, jossa Helsingin sopimuksen mukaan vain tietyt maat

osallistuvat päätöksentekoon, päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään puolet kyseisten maiden edustajista.

Mikäli äänet menevät tasan, kokouksen puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Päätökset voidaan tehdä kirjallisella menettelyllä, mikäli päättävät jäsenet ovat siitä yksimielisiä. Kirjallinen vastaus on annettava.

§ 29 Päätöspöytäkirjat

Puheenjohtajisto, valiokunnat ja komiteat laativat kokouksistaan päätöspöytäkirjat. Kaikki päätettävät asiat hyväksytään kokouksessa. Kokouksen puheenjohtajan hyväksymä pöytäkirja lähetetään viimeistään kahden viikon kuluttua kokouksesta, ja muutokset tehdään seuraavassa kokouksessa.

Pöytäkirjat julkaistaan Pohjoismaiden neuvoston verkkosivustossa.

§ 30 Kokoukset

Puheenjohtajiston kokoukset eivät ole julkisia, ellei se päätä toisin. Valtuuskuntien ja puolueyhymien sihteeristöjen edustajilla on läsnäolo-oikeus, ellei jokin erityinen seikka estä sitä. Puheenjohtajisto voi kutsua kokouksiinsa myös muita henkilöitä osallistumaan ja käyttämään puheenvuoroja.

§ 31 Delegointi

Puheenjohtajisto voi delegoida päätöksenteko-oikeutensa asioissa tai asiakokonaisuuksissa toiselle neuvoston elimelle, yhdelle tai useammalle puheenjohtajiston jäsenelle tai neuvoston johtajalle.

§ 32 Työryhmät ja muut valmisteluelimet

Puheenjohtajisto voi asettaa erityistehtäviä varten työryhmiä ja päättää tällöin niiden kokoonpanosta ja toimeksiannosta, josta käyvät ilmi tehtävät, valtuudet ja aikarajat. Tällaiset aloitteet eivät vaikuta §:n 19 mukaiseen varsinaiseen asianvalmisteluun.

§ 33 Kertomus

Puheenjohtajisto jättää vuosittain yleiskokoukselle kertomuksen neuvoston toiminnasta.

4. luku

Valiokunnat

§ 34 Nimeäminen ja kokoonpano

Valiokunnissa on 16–18 jäsentä. Jokaisella valiokunnalla tulee olla puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Yleiskokous valitsee jäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estynyt valiokunta nimeää kokoukselle puheenjohtajan.

§ 35 Osallistumisoikeus

Hallituksen, maakuntahallituksen, maakunnan hallituksen tai Naalakkersuisutin jäsen voi osallistua valiokunnan työhön mutta ei päätöksentekoon.

Mikäli valiokunnassa ei ole edustajaa Ahvenanmaalta, Färösaarilta tai Grönlannista, niitä edustava valittu jäsen voi osallistua kokoukseen. Valiokunnan tanskalaisten tai suomalaisten jäsenten kanssa voidaan sopia, että tällainen jäsen voi osallistua päätöksentekoon tanskalaisen tai suomalaisen jäsenen sijaan.

Nuorten Pohjoismaiden neuvostolla (UNR) on oikeus osallistua valiokuntakokouksiin. UNR:n edustajat saavat osallistua valiokunnan työhön mutta eivät päätöksentekoon.

§ 36 Laajennettu tarkkailijan asema

Suomen, Ruotsin ja Norjan saamelaiskäräjillä on Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston kautta laajennettu tarkkailijan asema, johon kuuluu oikeus osallistua valiokuntakokouksiin silloin, kun niissä käsitellään saamelaisia koskevia asioita. Valiokunnat päättävät, mihin kokouksiin saamelaisten edustajia kutsutaan. Osallistumisoikeuteen ei kuulu äänestysoikeus.

§ 37 Päätökset

Tässä sovelletaan §:n 28 ja §:n 29 määräyksiä.

§ 38 Kokoukset ja julkisuus

Valiokunnat pitävät kokouksia §:n 26 toisen kappaleen mukaisesti. Valiokunnan puheenjohtaja voi päättää ylimääräisen kokouksen

pitämisestä, ja ylimääräinen kokous on kutsuttava koolle, mikäli yksi neljäsosa valiokunnan varsinaisista jäsenistä vaatii sitä.

Kokoukset eivät ole julkisia, ellei valiokunta erityistapauksessa päättä toisin. Muilta osin sovelletaan §:n 30 määräyksiä.

§ 39 Kokousasiakirjat

Kokouskutsu tulee lähettää kuukausi ennen kokousta. Päivä-järjestys siihen kuuluvine aineistoinen on toimitettava kaikille asianomaisille viikko ennen kokousta.

§ 40 Kansalaislähetystöt

Kansalaislähetystöille voidaan antaa lupa näkemysten esittämi- seen puheenjohtajiston määräämien suuntaviivojen mukaisesti.

§ 41 Tehtävät

Valiokuntien tulee puheenjohtajiston niille osoittamien asioiden valmistelun ohella seurata oman alansa kehitystä.

Kullakin valiokunnalla on oltava ajankohtainen toimintasuunnitel- ma.

§ 42 Yhteistyö kansallisten ja kansainvälisten valiokuntien kanssa

Valiokuntien on pyrittävä tekemään yhteistyötä parlamenttien ja kansainvälisten järjestöjen vastaavien elinten kanssa.

§ 43 Muut säännöt

Puheenjohtajisto voi päättää valiokuntien työn yleisistä säännöistä.

5. luku

Tarkastuskomitea

§ 44 Nimeäminen ja kokoonpano

Yleiskokous valitsee tarkastuskomitean puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä viisi muuta jäsentä ja näille henkilökohtaiset sijaiset. Kukaan heistä ei saa olla tai olla ollut edellisen kalenterivuoden aikana puheenjohtajiston jäsen tai varajäsen. Jokaisen maan on oltava edustettuna.

Tässä sovelletaan §:n 23 ja §:n 30 määräyksiä. Ylimääräisen kokouksen pitämisestä päättää puheenjohtaja ja ylimääräinen kokous on kutsuttava koolle, mikäli kolme jäsentä vaatii sitä.

Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estynyt valiokunta nimeää kokoukselle puheenjohtajan.

§ 45 Päätökset

Tarkastuskomitea on päätösvaltainen, kun läsnä on neljä jäsentä. Tässä sovelletaan §:n 28 toisen ja kolmannen kappaleen ja §:n 29 määräyksiä.

§ 46 Erityistehtävät

Tarkastuskomitea voi antaa puheenjohtajistolle lausuntoja Helsingin sopimuksen, muiden pohjoismaista yhteistyötä koskevien sopimusten, neuvoston työjärjestyksen ja muiden sisäisten määräysten tulkinnasta.

6. luku

Asioiden valmistelu ennen päätöksentekoa

§ 47 Ehdotuksen tekeminen

Kaikista asioista on tehtävä kirjallinen ehdotus, johon sisältyy päätösehdotus. Ehdotuksen voi perua sen tehnyt elin tai ehdotuksen tehneet jäsenet.

Varajäsen, joka ei ole varsinaisen jäsenen tilalla, voi allekirjoittaa jäsenehdotuksen, mutta hän ei voi itse tehdä ehdotusta.

§ 48 Neuvonpito ja lausunnot

Mikäli asia kuuluu usean elimen toimialaan, niiden on neuvoteltava siitä keskenään. Puheenjohtajisto, valiokunnat ja tarkastuskomitea voivat pyytää neuvoston muilta elimiltä lausuntoja valmisteluvaiheessa olevasta asiasta.

§ 49 Mietintö

Asian valmistelusta vastaava elin laatii mietinnön, johon sisältyy perusteltu päätösehdotus sille elimelle, joka käsittelee asian loppuun.

Jäsenellä on oikeus liittää mietintöön tai lausuntoon varauksia §:n 48 mukaisesti. Mikäli varaus sisältää päätösehdotuksen, sen on noudatettava mietinnön tai lausunnon järjestystä.

§ 50 Lopullisen käsittelyn ajankohta

Mietinnön saa käsitellä yleiskokouksessa aikaisintaan seuraavana päivänä siitä, kun jäsenet ovat saaneet sen, ellei yleiskokous päättä muuta kahden kolmasosan enemmistöllä.

§ 51 Keskustelumahdollisuus

Jäsenillä on oltava tilaisuus keskusteluun ennen kuin yleiskokous tekee päätöksen asiassa.

§ 52 Asian palauttaminen

Yleiskokous voi palauttaa mietinnön elimelle, joka on laatinut sen. Jos tätä ehdotetaan meneillään olevan keskustelun aikana, keskustelu on keskeytettävä ja jäsenille annettava oikeus ilmaista mielipiteensä ja päättää ehdotuksesta. Mikäli tämä hyväksytään,

asian käsittely keskeytetään. Muussa tapauksessa keskustelua jatketaan. Uusi palauttamisehdotus käsitellään keskustelun päätyttyä.

§ 53 Asian lykkääminen

Yleiskokous voi lykätä asian käsittelyn myöhempään ajankohtaan istunnon aikana tai myöhempään istuntoon. Jälkimmäinen vaatii kahden kolmasosan enemmistön ja edellyttää, että asia valmistellaan uudelleen. Muilta osin noudatetaan §:n 52 määräyksiä.

§ 54 Muutosehdotus

Mikäli valittu jäsen haluaa esittää käsiteltävään asiaan ehdotuksen, joka ei sisälly mietintöön, se on tehtävä kirjallisesti ja jaettava jäsenille, ellei sisältö ole ilmeisen selvä. Jäsen voi saada meneillään olevan keskustelun aikana puheenvuoron välittömästi ja esittää muutosehdotuksen perustelematta sitä. Asia voidaan lykätä myöhempään ajankohtaan istunnon aikana, mikäli yksi kolmasosa läsnä olevista valituista jäsenistä kannattaa lykkäämistä.

7. luku

Yleiskokouksen keskustelut ja päätökset

§ 55 Puhujalista

Puheenjohtajisto voi määrätä puhujalista koskevat säännöt. Mikäli sääntöjä ei ole, noudatetaan sitä järjestystä, jossa puhujalistalle on ilmoitauduttu.

§ 56 Oikeus vastauspuheenvuoroon

Jäsenelle, jota varsinainen puheenvuoro suoraan koskee, on annettava mahdollisuus enintään kahteen vastauspuheenvuoroon puhujalistasta riippumatta. Jollei §:n 21 mukaisissa säännöissä toisin määrätä, kokouksen puheenjohtaja voi antaa myös toiselle jäsenelle oikeuden enintään kahteen vastauspuheenvuoroon.

Vastauspuheenvuoro saa sisältää ainoastaan selvityksen, oikaisun tai vastineen ja kestää korkeintaan kaksi minuuttia, ellei §:n 21 mukaisissa säännöissä toisin määrätä.

§ 57 Puheaika

Yleiskokous voi puheenjohtajiston tai kokouksen puheenjohtajan ehdotuksesta rajoittaa puheenvuorojen pituutta keskustelussa tai istunnon tietyssä osassa. Tällainen päätös voidaan tehdä meneillään olevan keskustelun aikana.

§ 58 Keskustelun päättäminen

Yleiskokous voi puheenjohtajan tai viiden valitun jäsenen ehdotuksesta päättää kahden kolmasosan enemmistöllä, että asiaa koskeva keskustelu päätetään. Tällaisesta ehdotuksesta ei saa keskustella.

§ 59 Päätökset

Kun asiaa koskeva keskustelu on päättynyt, yleiskokous tekee päätöksen. Kaikista asioista päätetään äänestämällä.

§ 60 Sisäiset päätökset

Sisäiset päätökset dokumentoidaan Pohjoismaiden neuvoston vuosikertomukseen §:n 33 mukaisesti.

§ 61 Äänestys

Äänestys on avoin ja se toimitetaan nimenhuudolla tai äänestyslaitteella. On mahdollista äänestää kyllä tai ei tai jättää äänestämättä. Mikäli äänet menevät tasan, ratkaisee arpa.

Äänestyksessä asetetaan ensin vastakkain toisistaan poikkeavat vastaehdotukset, kunnes jäljelle jää vain yksi. Se asetetaan lopullisessa äänestyksessä pääehdotusta vastaan.

§ 62 Kysymykset

Valitut jäsenet voivat esittää kysymyksiä hallitukselle, maakuntahallitukselle, maakunnan hallitukselle, Naalakkersuisutille tai ministerineuvostolle. Suullinen kysymys on esitettävä ja siihen on vastattava erillisen kyselytunnin aikana, joka järjestetään puheenjohtajiston ehdotuksesta §:ssä 17 mainittujen sääntöjen mukaisesti. Kirjalliseen kysymykseen on vastattava viimeistään kuuden viikon kuluessa siitä, kun vastaanottaja on saanut sen.

8. luku

Vaalit

§ 63 Vaalikomitea

Vaalikomiteassa on seitsemän jäsentä. Yleiskokous valitsee jäsenet. Vaalikomitea valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

§ 64 Päätökset

Vaalikomitea on päätösvaltainen, kun läsnä on neljä jäsentä. Tässä sovelletaan §:n 28 toisen ja kolmannen kappaleen ja §:n 29 määräyksiä.

§ 65 Nimeäminen

Puolueyhymät ja puolueyhymiin kuulumattomat jäsenet saavat vaalikomitean asettaman määräjän sisällä nimetä ehdokkaat yleiskokouksen toimittamiin vaaleihin. Valtuuskunnat nimeävät kuitenkin ehdokkaat presidentiksi ja varapresidentiksi sekä Pohjoismaiden investointipankin tarkastuskomitean ja Pohjoismaisen kulttuurirahaston hallituksen jäseniksi.

Nimeämisessä on pyrittävä sekä maiden että sukupuolten väliseen tasapainoon ja siinä on mahdollisuuksien mukaan huomioitava myös kansalliset valiokuntajäsenyydet.

§ 66 Toimikaudet

Jokainen varsinainen tehtävä koskee seuraavaa kalenterivuotta, ellei erikseen ole säädetty muuta.

§ 67 Vaalikomitean ehdotus

Vaalikomitea laatii ehdotuksen nimistä ja tarvittaessa jäsenten lukumäärästä. Tällöin on otettava huomioon se, mitä todetaan §:n 65 toisessa kappaleessa.

Yleiskokous voi palauttaa komitean ehdotuksen mutta ei muuttaa sitä. Ellei ehdotusta hyväksytä, toimitetaan vaali suljetulla lippuäänestyksellä §:n 68 tai §:n 69 mukaisesti.

§ 68 Yhden henkilön valinta

Jos tarkoituksena on valita vain yksi henkilö, vaali toimitetaan suljetulla lippuäänestyksellä, mikäli yksi valittu jäsen vaatii sitä.

§ 69 Suhteellinen vaali

Jos tarkoituksena on valita kaksi tai useampia henkilöitä, toimitetaan suhteellinen vaali, mikäli sitä vaativien jäsenten lukumäärä vastaa läsnä olevien lukumäärää jaettuna valittavien lukumäärällä, johon lisätään yksi.

§ 70 Ehdokaslistat

Mikäli toimitetaan suhteellinen vaali, kokous on tarvittaessa keskeytettävä, niin että ehdokaslistojen laatimiseen jää kohtuullisesti aikaa. Listalla voi olla enintään yhtä monta nimeä kuin on valittavia jäseniä ja ehdokkaiden on oltava siinä järjestyksessä kuin heidät toivotaan valittavan. Listassa tulee olla vähintään kahden valitun jäsenen allekirjoitus ja se on toimitettava sihteeristölle viimeistään kokouksen puheenjohtajan määräämänä ajankohtana. Listat numeroidaan niiden saapumisjärjestyksessä. Äänestäjä merkitsee äänestyslippuun ehdokaslistan numeron.

§ 71 Vaalimenetelmä

Suhteellisessa vaalissa äänestystulos määräytyy kokonaislukumenetelmän (d'Hondtin menetelmä) mukaisesti. Jokaisella äänestyskierroksella valitaan yksi henkilö listalta, jonka vertailuluku on suurin. Listan vertailuluku on sama kuin listan saamien äänten lukumäärä ennen kuin listalta on valittu ketään. Sen jälkeen kun yksi henkilö on valittu, luku jaetaan kahdella, kun kaksi henkilöä on valittu, luku jaetaan kolmella jne. Mikäli äänet tai vertailuluvut menevät tasan, ratkaisee arpa. Kunkin listan paikat jaetaan siinä järjestyksessä kuin ehdokkaat on merkitty listalle.

§ 72 Täytevaali

Mikäli istuntojen välillä tarvitaan täytevaalia, sen suorittaa puheenjohtajisto §:ssä 65 säädetyn nimeämismenettelyn mukaisesti puheenjohtajiston määräämän ajan kuluessa ja vaalikomitean ehdotuksen pohjalta.

§ 73 Sijaiset

Jäsenen ollessa estynyt muussa elimessä kuin yleiskokouksessa tai tarkastuskomiteassa puolue ryhmä valitsee sijaisen, jonka on oltava neuvoston jäsen tai varajäsen. Puolue ryhmiin kuulumattomille jäsenille puolue valitsee sijaisen. Ahvenanmaan, Färsaarten ja Grönlannin valtuuskunnat valitsevat sijaisen varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä. Samat säännöt koskevat sijaista kaikissa elimissä kuin muita jäseniä.

9. luku

Muita määräyksiä

§ 74 Kielet

Pohjoismaiden kieliä pidetään yhdenvertaisina neuvoston kokouksissa. Työkielet ovat norja, ruotsi ja tanska. Tarvittaessa järjestetään tulkkaus suomeksi ja suomesta sekä islanniksi ja islannista. Tärkeät asiakirjat on käännettävä Pohjoismaiden kielille.

§ 75 Tehtävä neuvoston elimissä

Valitun jäsenen on oltava jäsenenä vähintään yhdessä elimessä eli joko puheenjohtajistossa, valiokunnassa tai tarkastuskomiteassa, ellei muuhun ole erityistä syytä.

§ 76 Esteellisyys

Kukaan ei saa osallistua sellaisen asian käsittelyyn, joka koskee suoraan häntä tai hänen läheistään.

§ 77 Järjestyssäännöt

Kukaan ei saa puhua kokouksessa toisesta sopimattomalla tavalla tai käyttää loukkaavia ilmaisuja tai muulla tavoin sanoin tai teoin käyttäytyä hyvän järjestyksen vastaisesti. Häiritsevästi käyttäytyvä kuulija voidaan poistaa salista. Mikäli kokouksen aikana syntyy epäjärjestyä, puheenjohtaja voi tyhjentää salin.

§ 78 Neuvoston sihteeristö

Kokousten toteuttamisesta vastaa neuvoston sihteeristö yhteistyössä sen maan valtuuskunnan sihteeristön kanssa, jossa kokous pidetään.

Puheenjohtajisto palkkaa henkilöstön ja määrää neuvoston sihteeristön työtä koskevista säännöistä. Sihteeristö valmistelee asiat, joita käsitellään neuvoston elimissä, ja sen tulee tehdä siinä yhteydessä yhteistyötä valtuuskuntien ja puolueyhymien sihteeristöjen kanssa.

§ 79 Valtuuskunnat

Valtuuskunnat valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Jokaisen valtuuskunnan on valvottava, että päätöksiä seurataan kansallisesti.

§ 80 Puoluaryhmien rekisteröityminen

Puheenjohtajisto määrää puoluaryhmien ja niiden edustajien rekisteröitymistä koskevat säännöt.

§ 81 Puoluaryhmätuki

Puoluaryhmä saa tukea neuvostossa toimimista varten, jos se ennen tukivuotta toimittaa sihteeristölle selvityksen siitä, että se täyttää §:n 9 vaatimukset. Jos puoluaryhmässä tapahtuu sellaisia muutoksia, ettei se enää täytä näitä vaatimuksia, se saa seuraavana vuonna ai-noastaan edustajapaikkaperusteista tukea jäljellä olevista jäsenistä.

Kaikki ryhmät saavat samansuuruisen perusosan sekä jokaisesta jäsenestä maksettavan edustajapaikkaperusteisen summan. Puheenjohtajisto päättää summat kyseisen vuoden budjetin yhteydessä.

Puoluaryhmätukea koskevista täydentävistä säännöistä päättää puheenjohtajisto.

§ 82 Yksittäiselle jäsenelle myönnettävä tuki

Puoluaryhmään kuulumaton jäsen saa saman edustajapaikkaperusteisen summan, paitsi jos jokin jo olemassa oleva puoluaryhmä saa hänestä edustajapaikkaperusteista tukea §:n 81 mukaisesti.

§ 83 Tilinpäätös

Puoluaryhmien ja puoluaryhmään kuulumattomien jäsenten, jotka ovat saaneet tukea §:n 81 tai §:n 82 nojalla, tulee jättää 15. toukokuuta mennessä edellistä vuotta koskeva tilinpäätös. Puheenjohtajisto tarkastaa tilinpäätöksen ensimmäisessä toukokuun 15. päivän jälkeen pitämässään kokouksessa ja voi päättää tilinpäätöstä koskevista lisäsäännöistä.

§ 84 Työjärjestyksestä poikkeaminen

Yleiskokous voi erityistilanteessa poiketa tästä työjärjestyksestä puheenjohtajiston ehdotuksesta ja kahden kolmasosan enemmistöllä.

Tämä työjärjestys astuu voimaan 1. tammikuuta 2017.

Pohjoismaiden neuvosto
Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

Pohjoismaiden neuvosto perustettiin 1952 Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan hallitusten ja parlamenttien yhteistyöelimeksi. Suomi liittyi siihen 1955. Pohjoismaiden ministerineuvoston perustamisen jälkeen 1971 neuvostosta tuli parlamentaarikoiden yhteistyöelin.

Pohjoismaiden neuvostoon kuuluu 87 Pohjoismaiden parlamenttien nimeämää kansanedustajaa. Färsaarten ja Grönlannin valtuuskunnat kuuluvat Tanskan valtuuskuntaan ja Ahvenanmaan valtuuskunta Suomen valtuuskuntaan. Pohjoismaiden neuvosto on aloitteita tekevä ja neuvoa antava elin. Sen tehtävänä on valvoa ja edistää pohjoismaista yhteistyötä. Neuvoston elimiä ovat yleiskokous, puheenjohtajisto ja valiokunnat.